13/03/2021

Στην αφετηρία της Μεγάλης Τεσσαρακοστής

/ Αγιορείτικα

- Από τον Καθηγούμενο της Ι.Μ.Ξενοφώντος Αρχιμανδρίτη Γέροντα Αλέξιο

Αγαπητοί μου αδελφοί.

Ανοίγει ενώπιόν μας, για άλλη μια φορά, η ιερά περίοδος της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, και η Μητέρα μας Εκκλησία, φιλοστόργως μας προσκαλεί τα τέκνα της να γευ-θούμε τους γλυκείς καρπούς της εν Πνεύματι ζωής· να γίνει ο Χριστός και η Βασιλεία Του ο αιώνιος πάθος μας· να δεχθούμε με χαρά την πάλη εναντίον της αμαρτίας και των παθών μας· και να διέλθουμε την πύλη της μετανοίας, με την αγι-α-στική και Μυστηριακή ζωή της Εκ-κλη-σίας.

Η διάβασι της Μεγάλης Τεσσαρακοστής δεν έχει ως σκοπό να «ταλαιπωρήσουμε» τους εαυτούς μας με τις ασκήσεις και της νη-στείας τον κόπο, αλλά να κατανοήσουμε όλοι μας την αναγκαιότητα να «μαλακώσει» η καρδιά μας τόσο ώστε να μπο-ρεί να ανοιχ-θεί στις παροχές του Θεού, να ανακαλύψει την κρυμμένη «πείνα και δίψα» για επι-κοι-νω-νία με τον Θεό, να χαρεί την εμ-πει-ρία της επιστροφής στον Πατέρα με την χάρι της ταπεινώσεως και της με-τα-νοίας.

Η ατμόσφαιρα των ημερών αυτών με την κατάνυξι και τις ποικίλες εναλλαγές στην λειτουργική ζωή μας φανερώνει και μεταδίδει το πνεύμα της «χαρμολύπης» που είναι αληθινό μυστήριο και σωτήρια εμπειρία. Προσεγγίζοντας τις ακολουθίες, τους ύμνους, τα αναγνώσματα, τις λειτουργικές Συνάξεις και όλα τα τελούμενα της περιόδου αυτής, ασφαλώς οδηγούμεθα στην απολύτρωσί μας, διότι μέσα σ' όλο αυτό το κα-τα-νυ-κτικό πλαίσιο ανακαλύπτουμε «το άνθος της μετανοίας» που μας εξαγνίζει από κάθε μολυσμό και μας οδη-γεί στον Φωτοδότη Φιλάνθρωπο Κύριο, ο Οποίος μας γεμίζει με ειρήνη και δοξολογία.

Έτσι, δεν μας τρομάζει η έννοια της χαρμολύπης, γιατί βιώνουμε την αληθινή ελευθερία που μας χαρίζει ο Χριστός μέσα από την αγάπη Του και την συγ-γνώμη που μας παρέχει.
Η λύπη μας επι-κεντρώνεται στα πνευματικά κενά που συσσωρεύουν τα πάθη μας και στα λάθη που κάνουμε στη ζωή μας. Όμως, όλα αυτά καταργούνται με την χαρά της παρουσίας του Θεού· «Ιδού, εγώ μεθ' υμών ειμι πάσας τας ημέ-ρας», με την συγγνώμη που παρέχει σε όσους μετανοούν· με την ειρήνη γιατί επιστρέφουν στο πατρικό σπίτι·«Δεῦτε πρός με πάντες… κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς».

Αυτόν τον ιερό σκοπό έχει η Μεγάλη Τεσσαρακοστή και μας τον υπεν-θυ-μι-ζει καθημερινά με τους ιερούς ύμνους του Τριωδίου: «Αρχή κατανύξεως και με-τα-νοίας, κακών αλλοτρίωσις και παθών εγκράτεια· διό σπουδάσωμεν, απο-κο-πην των πο-νη-ρων έργων ποιήσασθαι». Η πάλη κατά του κακού και της αμαρ-τίας απαιτεί με-τα-νοια, απόρριψι των κακών, έλεγχο των παθών και αποκοπή από τα πονηρά έργα. Και σ' αυτήν την πάλη επιδίδονται όσοι πο-θούν τον Θεό και επιζητούν τη σωτηρία τους, και τοιουτοτρόπως γίνονται μέτοχοι και της τελικής νίκης.

Πράγματι, η Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι ένα πνευματικό ταξίδι που σκο-πεύει να μεταλλάξει την πνευματική μας κατάστασι, να αλλοιώσει το φρόνημά μας από τα «πρέπει» κάποιων θρησκευτικών υποχρεώσεων, στο να στοχεύσουμε στην κατανόησι των θείων προσφορών που μας δωρίζουν οι σωτηριώδεις ύμνοι και όλη η λειτουργική ζωή της αγίας αυτής περιόδου. Ανα-δει-κνυ-ε-ται η ανάγκη της εσω-τε-ρι-κης καθαρότητος, της προσευχής, της κατανύξεως, της αμεριμνησίας, της μα-κρο-θυ-μίας, της μετανοίας, της ομολογίας πίστεως και αφοσιώσεως στον Κύριο των Δυνάμεων, που είναι «βοηθός και σκεπαστής εις σωτηρίαν», εκτός του Οποίου, της Κυρίας Θεοτόκου και των δε-δο-ξα-σμε-νων Αγίων Του, δεν έχουμε άλλον βοηθό στις δοκιμασίες, στις θλίψεις και στις ποικίλες της ζωής μας περιστάσεις.

Στις ευαγγελικές περικοπές του Τριωδίου, γίνεται φανερή η επιδίωξι της

‘Ορθοδόξου διδασκαλίας να γνωρίσουμε την δύναμι της πίστεώς μας, και εν εκτάσει το μυστήριο της μετανοίας, ως και την αναγκαιότητα αυτού, εφ’ όσον «πολλάκις πταίομεν άπαντες καθ’ ημέραν».

Ο τελικός σκοπός της Μεγάλης Τεσσαρακοστής είναι η ετοιμασία μας για το Άγιον Πάσχα, που είναι η γη της Επαγγελίας της Βασιλείας του Θεού, η μετοχή μας στην χαρά της Αναστάσεως και στο Φως του Χριστού, η εισαγωγή μας στην «καινή ζωή» την εν Χριστώ, που αποβλέπει στην κάθαρσι, τον αγιασμό, την τελείωσι, την κατά χάρι θέωσι που αποτελεί και τον τελικό προορισμό του ανθρώπου.

Είναι γεγονός, αδελφοί μου, ότι η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή αποτελεί δώρο της θείας Χάριτος, ευκαιρία που μας την δίδει η Εκκλησία μας για αλλαγή, για ανα-νέ-ωσι, για εμβάθυνσι και αυτοκριτική, για λύτρωσι από τα δεσμά των παθών μας, που μας ακι-νη-το-ποι-ούν στην πορεία μας προς τον Θεό, για μετάνοια που μας ανάγει και μας ενώνει με τον Ουράνιο Πατέρα μας. Μας μυσταγωγεί σ’ όλα αυτά τα μυ-στη-ρια με την νηστεία, την προσευχή, τις κατανυκτικές και λατρευτικές εκδηλώσεις και προ πάντων με την μετάνοια που κάθε στιγμή μας την υπενθυμίζει με τους θε-ο-πνευ-στους ύμνους Της, αλλά και με την μετοχή στο Μυστικό Δείπνο που απο-τε-λεί την πηγή της ζωής και της αθα-να-σίας, και μεταμορφώνει τις ψυχές μας χάριτι Χριστού.

Ας εισέλθουμε στην Αγία Τεσσαρακοστή, με φρόνημα ταπεινό, με ελπίδα στην θεϊκή αρωγή, με θερμή εκζήτησι του ελέους του Φιλανθρώπου μας Θεού και Πατρός, του παρέχοντος «πάσαν δόσιν αγαθήν και παν δώρημα τέλειον» εις τους πιστούς ικέτας Του.